

Изх. № 132/08.04.2020 г.

**ДО
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: Проект на постановление на Министерския съвет за осигуряване на основни групи храни, произведени на територията на Република България, в търговските обекти, представляващи вериги от магазини

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ТАНЕВА,

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Сдружение “Произведено в България” (СПБ) подкрепят принципно проекта на Постановление на Министерския съвет за осигуряване на основни групи храни, произведени на територията на Република България, в търговските обекти, представляващи вериги от магазини. Смятаме предприетите мерки за ориентирани в правилна посока. Те ще спомогнат за защитата на местните производители в Република България.

Такива мерки се обсъждат от години. Много от тях се прилагат в други страни от Европейския съюз, макар и в по-прецизна форма.

Мерките които са приложени в проекта за ПМС, са мерки за защита на българското производство срещу съществуващи недобросъвестни практики, които се прилагат от години, а не привилегии, дадени на едни ли други стоки поради произхода им.

Едновременно с това констатираме, че проектът, макар и правилно насочен, има и някои недостатъци, на които трябва да се обърне сериозно внимание.

На първо място - обвързването на подобно постановление с пандемията от COVID-19 и с въведеното извънредно положение, при това със срок до края на годината е съвършено неправилно от методологическа гледна точка. Подобни мерки би трябвало да са дългосрочни и постоянни, защото произтичат от дългосрочни проблеми, затормозяващи българските производители много преди да възникне сегашната кризисна ситуация.

На второ място - трябва да се подчертае, че в постановлението без всякаква видима причина е изцяло negliжиран цял подотрасъл от производството на хранителни продукти – производството на риба и на продукти от риба и аквакултури.

Никъде не става дума нито за риба и аквакултури, нито за преработени продукти от тях, нито за консервирани храни от тях. Това е изключително неправилно, несправедливо и некоректно. Производителите на риба и аквакултури и на продукти и консервирани храни от тях вече бяха изключени от формулата за подпомагане от страна на държавата с абсолютно несъстоятелен мотив, а именно, че за рибата и за аквакултурите има европейска програма за подпомагане. Въпросната програма по никакъв начин няма отношение към форсмаржорните обстоятелства, породени от пандемията и извънредното положение. Още по-малко тя има отношение към мерките за защита на българските производители от некоректните търговски практики, които родиха настоящия проект за ПМС.

Затова АИКБ и СПБ особено настоятелно призовават вносителите на проекта за ПМС да преосмислят списъка към същия, като в него задължително трябва да бъдат включени риба, аквакултури, продуктите и консервираните храни, произвеждани от тях. Напълно възможно е прегледът на списъка да покаже и други драстични пропуски, затова смятаме, че към него трябва да се подходи с изключително внимание.

На трето място - разумно би било да се предвиди етапност във въвеждането на мерките, като целта на въвеждането на етапи да бъде ефективното и ефикасно прилагане на Постановлението.

Освен изложеното обръщаме внимание, че повечето страни от ЕС практически прилагат подобни протекционистки мерки. Условие, една или друга верига да оперира на съответния пазар, е да продава местна продукция.

Имаме информация за не една и две български фирми, чието производство носи най-престижните международни сертификати, но продукцията им не се приема от някои от опериращите в България търговски вериги. Те продължават да работят с производители от други страни на ЕС.

Разполагаме с копие от писмо на ръководителя на ЛИДЛ, Франция, че политиката на веригата е да се купува от местни производители, както и с информация, че кризата предизвикана от пандемията е довела до прекъсване на доставки на български производители за международни търговски вериги, опериращи в страни от ЕС, с аргумента, че доставките се пренасочват към местни производители.

Твърдението, че промоционалната търговия е една трета от търговския оборот, не отговаря на истината, този дял е над 50%. Промоциите се правят под натиск и без изричното съгласие на производителя. Това жестоко потиска търговските марки на знакови български производители.

Така наречените „Бели марки” заемат все по-голям дял в оборота на търговските вериги. Производителите не са заинтересовани да ги произвеждат, защото практически работят на себестойност, а някои дори са на загуба, но са принудени да се съгласят, за да разхвърлят разходите си върху по-голям обем производство (economy of scale). Във

връзка с това в проекта би могло да се предвиди текст, че 90-100% от т.н. „бели марки” на веригите, следва да се произвеждат от български производители, при съответната нормална рентабилност за производителя.

Ежегодна практика е веригите да настояват за „подобряване на условията”, при които производителите доставят на търговските вериги (от 2 до 3%). За да посрещнат разходите си за реализация, стигащи и надминаващи 40% от доставната цена, производителите са принудени да вдигат доставните цени, но това ги прави неконкурентоспособни и свива пазарния им дял за сметка на вносни или на т.н. „бели марки” стоки.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Сдружение “Произведено в България” (СПБ) изказват принципна подкрепа на проекта на постановление за осигуряване на основни групи храни, произведени на територията на Република България в търговските обекти, представляващи вериги от магазини, като изрично настояваме посочените от нас три ключови момента да доведат до преосмисляне и доработване на този проект. Тази подкрепа е обусловена от необходимостта за равнопоставеност на българския производител на нашия собствен български пазар и изисква трайно и дългосрочно решение, а не конюнктурно антикризисно действие.

Предлагаме да се отдели още време и координирано със заинтересованите страни, проектът на постановление да бъде доработен и прецизиран, без да се изменят духът и целите му. Готови сме да участваме с нашата експертиза в разработването на допълнителни мерки в постановлението.

С УВАЖЕНИЕ,

**КЪНЧО СТОЙЧЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СДРУЖЕНИЕ “ПРОИЗВЕДЕНО
В БЪЛГАРИЯ”**

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**